

Referat fra møte i KOSTRA-sosialtjenestegruppe 21. mai

Til stede:

Jan Oddum	Oslo kommune
Linn Ising	Kommunal- og regionaldepartementet
Pål Eivind Aamodt	Arbeids- og velferdsdirektoratet
Ivar Lima	Arbeids- og velferdsdirektoratet
Magne Hustad	Kommunenenes sentralforbund
Oddrun Goksøyr	Kommunenenes Sentralforbund
Kirsti Strand	Helsedirektoratet
Hermund Urstad	Husbanken
Arild Haffner Naustdal	Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)
Kari Framnes	Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)
Knut Aase	Bufdir
Anne Edman	IMDi
Peter Oftebro Baum	IMDi
Anni Fretheim	Statistisk sentralbyrå
Kari Kraakenes	Statistisk sentralbyrå
Unni Grebstad	Statistisk sentralbyrå
Torild-Irene Brakalsvålet	Statistisk sentralbyrå
Harald Tønseth	Statistisk sentralbyrå (ref.)

1. Kriesentre. Status for arbeidet med å utvikle fremtidig statistikk utenfor og innenfor KOSTRA

BLD orienterte. Bufdir har fått ansvar for å følge opp behovet for fremtidig statistikk etter evalueringen av kriesenterloven. Selve evalueringen foreligger først i november, men arbeidet med ny statistikk vil antagelig starte før dette. SSB vil bli kontaktet til høsten med sikte på å komme frem til et egnet datasett innenfor/ utenfor KOSTRA. I påvente av dette gjøres ingen endringer kriesenter-spørsmålene på KOSTRA-skjema 7 for 2014.

2. Kommunedata om rus og psykisk helse

Helsedirektoratet orienterte om arbeidet i KOSTRA-gruppen for rus og psykisk helse. Direktoratets to særreporteringer (IS-8 og IS-24) fortsetter, parallelt med at KOSTRA nå har fått et eget, sektor-overgripende faktaark for kommunal rus og psykisk helse. Vedr. KOSTRA-funksjon 243 (Tilbud til personer med rusproblemer) ønsker HOD å flytte kommunale

rusinstitusjoner over til funksjon 253 (pleie- og omsorgsinstitusjoner). Dette vil først ev. bli gjeldende fra regnskapsåret 2016.

Til høsten planlegger SSB et særskilt møte om regnskapsføring av kommunal rus og psykisk helse, der bl.a. spørsmålet om å be kommunene levere regnskap etter målgruppe (f.eks. rus) vil komme opp. KMD har så langt stilt seg skeptisk, da det innebærer levering av regnskapsdata på lavere nivå enn funksjon (som kommunene i prinsippet skal slippe). For 2014 gjøres ingen endringer i de to rusmiddelspørsmålene på skjema 7.

3. Jobbsjansen

SSB hadde sendt ut en orientering om møtet med IMDi 30/4. Jobbsjansen er en tjeneste i grenseområdet mellom introduksjonsordningen og NAV-tiltakene. Selv om dette i praksis virker å fungere som ett blant flere sysselsettingstiltak NAV disponerer, er målgruppe og innretning så spesiell at det kan være rimelig å se rapporteringsbehovet adskilt fra det som gjelder andre sysselsettingstiltak. Innsamlingshjemmelen for en ev. individstatistikk er p.t. uklar. Å komme med forslag om ev. ny KOSTRA-rapportering er først aktuelt for 2016.

4. Statistikkgjennomgangen for sosialtjenesten

Det ble stilt noen spørsmål om hvordan arbeidet i den særskilte ASD-gruppen var blitt lagt opp. Det ble spurt om man hadde vurdert å ta utgangspunkt i lovverket, og se hvordan informasjonsbehovet var dekket paragraf for paragraf.

SSB sa at de tema vi selv – ut fra tid og ressurser til rådighet – hadde valgt å ta opp, var av to typer: Først, nødvendige avklaringer for å sikre datakvaliteten der man så faresignaler (f.eks. data fra flyktingekontor innenfor/ utenfor NAV). Deretter tema som var blitt reist i KOSTRA-gruppen (og i løpende kontakter med Avdir) de seneste årene, og som var egnet til å vurderes på nytt med sikte på en ev. løsning.

Ut over dette har ASD-gruppen også forholdt seg til gjeldende skjema, og vurdert hvilke spørsmål som kunne tenkes lagt om. Rus/ psykisk helse, krisesenter og bolig har vært holdt utenfor gjennomgangen. I praksis har dette medført en mer «stykkevis» tilnærming til databehovet enn ved å ta utgangspunkt i lovverket.

Oddum pekte på at KOSTRA-gruppen har fått knappe frister for å kommentere saksdokumentene fra ASD-gruppen. SSB var enig i dette, men minnet om at mange av temaene var «gjengangere» fra tidligere møter i KOSTRA-gruppen. Ved vurderingen av hva som egner seg for implementering allerede i år, må man også ta hensyn til de knappe fristene som har vært for diskusjon/ kvalitetssikring.

Møtet gjennomgikk Avdirs notat med oppstilling av mulige endringer for det kommende år og året etter, og hadde følgende merknader:

Skjema 7:

- a) Endre skjemaets tittel: «Sosiale tjenester i NAV» fanger ikke opp alle aktuelle tjenester, som rus, introduksjonsordning, krisesenter. Jf også diskusjonen om lovhenvisning under funksjon 242b. Bør vurderes nærmere.
- b) Endrede utdanningskategorier: SSB foreslo at personelldata utsattes til høsten når den oppdaterte registerkjøringen foreligger. Oddum mente en forenkling fra 6 til 2 utdanningsgrupper kunne bli uklar. Mht om personelldelen av skjema p.t. er krevende å fylle ut, pekte Goksøyr på at rus/psykisk helse er den klart største utfordringen, mens de øvrige virker å være godt tilrettelagt fra år til år.
- c) Årsverk til gjeldsrådgivning, ny definisjon: Det må vurderes om det vil være entydig nok hvilke årsverk som her skal fanges opp, bl.a. om det også er årsverk utenfor sosialtjenesten. Små tall i små kommuner, kan bli skjønnsmessig (upålitelig).
- d) Fjerne spørsmål 3 og 4: Ingen innvendinger.
- e) Splitte gjeldsrådgivningssaker i to. Avdir viste til at dagens tall til dels er upålitelige, og må legges om. Enkelte i gruppen etterlyste en begrunnelse for en deling. Hva skal mer detaljerte data brukes til? Noen mente det var uklart om «nivå 1» egentlig var gjeldsrådgivning. Avdir bør

også sannsynliggjøre at dette vil fungere i praksis. Alternativ: Å beholde dagens registrering, men definere klarere.

Skjema 11:

- a) Ta inn mottakerens navn (ved ukjent fødselsnr./ journalnr.): OK
- b) Oppholdsgrunnlag (ved ukjent fødselsnr./ journalnr.): Målsettingen er økt kunnskap om denne gruppen. Arbeidsgruppen etterlyste en konkret standard, og man må regne med betydelig andel uavklart/ ukjent. Flere sa at det bør avklares hvorfor det er behov for å registrere dette, og hva disse data skal benyttes til. Hvis man kjenner oppholdsgrunnlag kjenner man nok f.nr/DUF-nr eller navn, så det er uklart om det er behov for å registrere dette.
- c) Utbetaling per måned: Inntrykket fra møtet (og også fra systemleverandører) er at dette bør gå greit, og ikke medfører særlig merarbeid fra kommunen. Enkelte etterlyste en klarere dokumentasjon av nytten ved slik utvidet rapportering.
- d) Fordele månedlig utbetaling på § 18 og § 19: Gruppen var skeptisk til datakvaliteten da dette var oppe i 2012. Systemleverandørene tror i utgangspunktet det vil gå greit. Arbeidsgruppen er ikke avvisende.
- e) Fordele utbetaling per mnd etter «garanti for lån» og «varer og tjenester»: Ev. først aktuelt for 2016.
- f) Vilkår ved utbetaling: Ev. først aktuelt for 2016.
- g) Fordele gjeldsrådgivning på «nivå I + II» og «nivå III»: Samme merknader som vedr. skjema 7 over.
- h) Individuell plan: Svar fra ASSS-kommunene antyder at dette ikke alltid fylles ut for kommunens egen bruk, og derfor blir av dårlig kvalitet. Noen kan også feilrapportere i forhold til at det bare er planer etter LOSO § 28 vi er ute etter. Men gitt god datakvalitet gir dette viktig info om kvaliteten på oppfølgingen av sosialhjelpsmottakerne. Bør også ses i sammenheng med kartlegging av individuell plan i bl.a. IPLOS. SSB kontakter Hdir om ev. behov for å se disse rapporteringene i sammenheng.

11 C KVP

- a) Fjerne spm om program tidligere. Avdir mener man i stedet kan sjekke mot tidligere årganger. Ingen innvendinger fra arbeidsgruppen.
- b) Fjerne spm om tiltak 1 uke før søknad. Krevende å rapportere, og det kom ingen innvendinger mot å fjerne dette.
- c) Fordele KVP per måned. Oddum var usikker på nytten, gitt faste satser. Bør antagelig begrunnes bedre.
- d) Endre kategorier under viktigste livssituasjon: Bør begrunnes bedre.
- e) Fjerne punktet om stønadssituasjon: Avdir mente mange av svarene her følger direkte av livssituasjon og ikke gir nok ny informasjon. SSB pekte på at dette skilte tilsvaret det vi har på skjema 11, og det ble oppfattet som nyttig ved innføringen. Bør vurderes nærmere.

Avdir ønsker endringene i 11 C gjennomført allerede fra 2015. SSB understreket for sin del at vi ennå ikke har konkludert.

Saker tatt opp av SSB:

Føring av utgifter til flyktninger utenfor lovens § 18 og 19. SSB pekte på at kommunens organisering her avgjør om flyktninger skal bli registrert som sosialhjelpsmottakere eller ikke. Arbeidsgruppen var enig i at dette er en uholdbar situasjon. Saken er tatt opp med KMD, som spilte saken over til fagmiljøet (altså KOSTRA-gruppen og ASD-gruppen) for behandling. Siden dette er en sak som vedrører veiledningsheftet, er fristen først 15/10. Det finnes riktignok også andre eksempler på at faktorer i sosialhjelpens omland forstyrrer sammenlignbarheten mellom kommunene, det ble her vist til kommunal bostøtte som ett eksempel. Likevel

virker det urimelig å la rent organisatoriske forhold spille inn, slik som i tilfellet med flyktingekontor utenfor NAV. ASD-gruppen arbeider videre med dette.

Avgrensning av KOSTRA-funksjon 242b. Statistikkgjennomgangen har avdekket at det må sies tydeligere hvilke tiltak og regulert av hvilke lover som her omfattes. Dette for å hindre at det oppstår uklarheter og svakheter i tallene. Siden lovhenviseingen er trykt på selve skjema, bør dette være klart til 30. juni.

Trygdemottak på skjema 11. Tester mot trygderegistrene viser at det må sies tydeligere at samtlige trygdemottak skal registreres på skjema 11, punkt 2.8, og ikke bare i de tilfeller trygd er hovedinntekten (punkt 2.7).

Frister for det videre arbeidet med skjema for kommende år.

Skjema 11 og 11 C: Dersom det skal gjøres større endringer i skjema allerede for 2015, bør skjema være klare ca. 10. juni. De kan da sendes på 1 ukes godkjenning i Samordningsrådet, og deretter sendes systemleverandørene. (Her vil det selvsagt også spille inn hvilke typer endringer det er snakk om: Kutt må antas å kreve mindre arbeid hos leverandørene enn påplussinger.)

Skjema 7 og 12: Fastsettes som andre KOSTRA-skjema 30. juni.

Veiledningshefte: 15. oktober.

5. Eventuelle forslag fra KOSTRA-arbeidsgruppen til endring av skjema 7 og 12 for 2014 og av skjema 11 og 11 C for 2015

Gjeldende skjema var sendt ut. Eneste forslag om (mulig) endring kom fra Goksøyr. Hun minnet om at problemstillingen «gift, men bor ikke sammen» også hadde vært reist tidligere (skjema 11). Et skille i sivilstandskode her ville synliggjøre reelle ulikheter i stønadsbehov. Mot dette ble det stilt spørsmål om kodingen ville bli nøyaktig nok, eller om man ville få bedre data ved å koble mot bosted (folkeregisteret) i ettertid. Møtet konkluderte ikke.

6. Introduksjonsordningen 2015

Skjema for 2014 var sendt ut. Ingen endringer i skjema 11B fra 2014 til 2015. 2015 blir trolig siste år med KOSTRA-skjema 11B. Arbeidet med etablering av nytt statistikkgrunnlag fra 2016 – filuttrekk fra Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) starter høsten 2014 i samarbeid med BLD og IMDi. Ny versjon av NIR vil være tilgjengelig for registrering for *alle* kommuner fra 20. oktober 2014, men siden *fagsystemleverandørene* trenger litt tid på å utvikle nye versjoner, og siden *kommuner* så må *oppdatere* sine systemer, vil det ikke være realistisk med et godt nok filuttrekk fra nye NIR før 1.1.2016. Det er ikke alle data fra skjema 11B som erstattes av NIR i fremtiden – info om stønad må innhentes andre steder.

7. Eventuelt

8. Videre saksbehandling

Det holdes nytt møte om statistikkgjennomgang med ASD 26. mai. Innspillene som er kommet fra KOSTRA-gruppen, vil bli tatt opp med ASD. KOSTRA-gruppen vil få raskt tilbakemelding om konklusjonene fra møtet med ASD og veien videre.

